

Notitie

Van

Aan

Datum 30 november 2021

Onderwerp Investeringsplan 2022 GTS

Zienswijze Energie-Nederland op concept Investeringsplan 2022 van GTS

Inleiding

Energie-Nederland is de branchevereniging voor alle partijen die stroom, gas en warmte produceren, leveren en verhandelen.

Energie-Nederland heeft kennisgenomen van het ontwerp-investeringsplan (IP 2022) van GTS d.d. 1 november en verwelkomt de mogelijkheid om een reactie daarop te geven. Het is voor Energie-Nederland niet mogelijk om te kunnen beoordelen of investeringen noodzakelijk en efficiënt zijn. ACM zal dat moeten beoordelen.

Investerings in waterstof

Energie Nederland vindt het IP2022 van GTS in beginsel niet de juiste plaats om investeringen in waterstof aan de orde te stellen. Er is nog geen eigenaar benoemd van een toekomstig waterstofnetwerk, waar (delen van de) backbone onderdeel vanuit kan maken. Daarom moet er vooralsnog uitgegaan worden dat de om te bouwen netwerk elementen in de markt voor waterstoftransport geprijsd zullen kunnen worden door de gegadigde partijen, in overeenstemming met de visie van ACM op dit vlak (<https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-notitie-ontwikkeling-en-regulering-van-waterstofinfrastructuur>). Dit proces dient de nodige ruimte te krijgen. De huidige voorstellen voor een beprijzingssystematiek voor dochterbedrijf GTS aan moederbedrijf Gasunie kunnen dit proces in de weg komen te staan.

Eventuele investeringen in het gasnet om de afschakeling van diverse netelementen mogelijk te maken, kunnen wel onderdeel zijn van een GTS investeringsplan.

Omdat GTS dit thema wel in het IP2022 behandelt, wil Energie-Nederland toch een korte reactie hierop geven. GTS geeft in het IP2022 aan dat Gasunie van het Ministerie van EZK het verzoek zal ontvangen tot ontwikkeling van een landelijk

waterstofnet. Het waterstofnet zal voor ca. 85% uit bestaande aardgasleidingen bestaan. Energie-Nederland is verheugd dat bestaande leidingen hergebruikt kunnen worden maar is wel voor een strikt gescheiden netbeheer van waterstof en aardgas. Overname van assets door een (nog op te richten) netbeheerder voor waterstof juicht Energie-Nederland dan ook toe omdat het mes aan twee kanten snijdt: het is goedkoper dan nieuwbouw en de tarieven van GTS kunnen erdoor omlaag. Energie-Nederland pleit er wel voor om een overname van assets tegen de juiste prijs te doen. Deze prijs dient gebaseerd te worden op het alternatief voor hergebruik van de assets in het bestaande aardgasnet: nieuwbouw. Het HyWay27 rapport beschrijft dat hergebruik tot vier keer goedkoper zal zijn dan nieuwbouw. Dat hangt uiteraard af van de overnameprijs. Aangezien de gebruikers van het aardgasnet hebben betaald voor de afschrijving van de over te nemen assets dienen zij ook te profiteren van de opbrengst van verkoop in geval van hergebruik. De baten van hergebruik moeten dan ook ten gunste komen aan de gebruikers van het aardgasnet ook om kruissubsidiering tussen deze gebruikersgroepen te voorkomen.

Peakshaver

Voor de peakshaver is in het investeringsplan onder (bijlage III, onder 014423) een project opgenomen met als knelpunt classificatie "Capaciteit". In hoofdstuk "4 Knelpunten" zijn geen capaciteitsknelpunten aangeduid. Energie-Nederland vraagt zich af waarom er dan geïnvesteerd zou moeten worden in de Peakshaver en waarom dat mee zou moeten tellen voor de toegestane inkomsten voor GTS.

Investeringsen en Methodebesluit

Voor zijn standpunt over investeringen die het gevolg zijn van overheidsbeslissingen zoals de afbouw van het Groningenveld verwijst Energie-Nederland naar zijn zienswijze op het GTS Ontwerp Methodebesluit 2022-2026. De gevolgen en kosten van dergelijke beslissingen zoals kosten van extra kwaliteitsconversie (bijv. Zuidbroek 2) zouden niet afgewenteld moeten worden op gebruikers van het aardgasnet, maar zouden voor rekening van de overheid moeten komen.